

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

Vt S. Barbara mundum contempserit Christi amore: & vt septem
mirabilium in mundo hoc sensibili existentium contemplatione perueniatur
ad cognitionem Dei, & ex Dei cognitione ad contemptum mundi. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

apud Deum gratiæ & amicitia locum obtinere. Credite mihi, non erit ingratum sepiè inuocantibus, sed precibus ac meritis suis iuuabit eos apud Dominum Iesum qui uiuit per æterna secula, Amen.

IN EADEM SOLENNITATE.

Ut S. Barbara mundum contempserit Christi amore: & ut septem mirabilium in mundo hoc sensibili existentium contemplatione perueniatur ad cognitionem Dei, & ex Dei cognitione ad contemptum mundi.

Sermo V.

Vt participes efficiamur eorum quæ sunt sanctis diuinitus collata.

S. Barbara quæ feruenter mundum contempserit.

Esa. 64.
1 Cor. 2.

Regnum mundi & omnem ornatum seculi contempsi propter amorem Domini mei Iesu Christi: quem vidi, quem amavi, in quem credidi, quem dilexi. Sollemnem diem virginis pudicissimæ & constantissimæ martyris Barbaræ agentes fratres mei, debemus illius felicitati ex animo congaudere, & laudes debitas ac deuotas persoluere creatori pro maximis gratiæ & gloriæ muneribus, quibus eam tanquam charissimam filiam & amicam suam exornauit. Hac enim ratione nos quoque participes efficiamur eorum omnium quæ sanctis suis præstitit Deus, si pro illis ipsi laudes gratesq; agamus. O quam benignè, quam copiosè, quam amanter salutem nostram prouidit & consuluit Deus ac Dominus noster, qui præter alia multa & magna nostræ infirmitatis adinuenit certissimum nobis constituit præsidium in sanctis suis, quos in tanto apud se honore & amicitia loco habere dignatur, ut nec velit nec possit quicquam vnquam ipsi serio petentibus denegare. Quæ propterea paucis præfari volumus fratres amantissimi, ut maiorem erga sanctos Dei fiduciam concipiatis, maximè eos quibus est sublimior apud Deum autoritas, ad quorum numerum etiam hæc præclarissimam virginem pertinere nihil dubitamus: de qua ut aliquid pro nostro more ad laudem Dei & vestri adificationem dicamus tractare placuit. Verba ea, quæ thematis loco supra recitauimus, hæc videlicet, *Regnum mundi*, &c. Quæ sententia breui quidem sed quæ admodum & quæ plurimum complectatur, virgo S. Barbara suum in Deum amorem testatur, cuius causa contempserit mundum & omnia quæ mundi ambitu continentur. Nimirum fecit hoc ipsa mirabili feruore & incredibili mentis constantia, idq; ea ætate, qua iam primum potuisset mundi huius bonis frui. Contempserit, inquam, & verè ex animo despexit regnum & gloriam mundi, seculi voluptates & vanitates, auri & argenti atq; omnigenarum opum fallaces & corruptibiles thesauros, & quicquid honoris, dignitatis, excellentiæ, ornatus potuisset exhibere totus hic orbis, non maiori in præcio adducta est, ut hæc omnia sperneret, sed virgo prudens diuinæ gratiæ collustrata lumine intelligens in cælis repositas esse Deum amantibus & illius causa terrena quæq; proculcantibus immensas opes & bona infinita, quæ nec oculus vidit nec auris audiuit, nec in cor hominis ascenderunt, castissimo affectu regni æterni filio sponso suo Domino Iesu Christo placere concupiscens, & ad omnem illius voluntatem se componere sciens, abiecit & præpudians regnum

mundi.

mundi & omnem ornatum illius, propter amorem eiusdem ipsius Domini Iesu sponſi ſui. Atq; eo ipſo dubium non eſt, quin ſummè illi placuerit, eiufq; gratiam & beneuolentiam erga ſe, longè maximam prouocãrit. Si enim non carebit mercede ſua quiſquis calicem aquæ frigidæ Chriſti contemplatione pauperi cuiſpiam præbuerit, quomodo, non præcipuum apud Deum gratiæ locum obtinuit, quæ maxima & plurima mundi huius commoda, facultates ac dignitates, imò & ſeiſſam puriſſimo illius ducta amore ſpreuit?

Matt. 10.

Aliud eſt, ſi quis mūdum deſpiciat, aliud ſi id agat Chriſti amore. Multos inuenire eſt, qui grandia quædam & præclara moliantur, poſſintq; videri præcellentis apud Deum meriti eſſe: ſed quia hæc temerè faciunt, nec cupiūt per ea placere Deo, & illius obſequi voluntati, potiufq; vanum quid & caducum ſpectant, perdunt omnem laborem ſuum. Quam multa feruntur penè incredibilia de philoſophis, non inferiora illis quæ in geſtis antiquorum patrum aliorumq; ſanctorum hominum leguntur, & tamen quis neſciat oleum eos atque operam perdidiffe, q̄ Dei cauſa non fecerint, nec ſua omnia in illū tanquam ſinem vltimum retulerint? Quos propterea meritò ſtultos vocat Apoſtoloſ, quia ſeiſſos miris modis in hac vita excruciarunt & conſecuerunt, nec tamen vllam apud Deum gratiam conſecuti ſunt: quia ſatis habebant, ſi ſe hominibus vendicarent, ſi humanis laudibus veherentur, ſi celebrè ad poſteros nomen transmitterent. Et certè pleriq; ex illis vſq; hodie non ſine laude & admiratione in hominum ore ac manibus verſantur, ſed quid hoc prodeſt miſeris iam apud inferos æterna morte damnatis? nec ipſa quoque hominum laus diuturna erit, quia nec mundus diu durabit: tum verò nulla omnino illorum memoria extabit. Longè igitur rectius, quia multo ſapientius iuencula nobilis & præclara Barbara mundi regnum & quicquid mundus habet contempſit quidem, ſed propter Chriſti amorem, nolens imitari ſtultitiam philoſophorum, ſed in tuto collocans depositum ſuum, videlicet in arce ſponſi ſui, quo fur non appropriat, nec tinea corrumpit. Et tamen ſi benè perpendamus, offert ſe hic quiddam admiratione digniſſimum quod ſummi Philoſophi omni ſtudio & induſtria ſua id aſſequi non potuerunt, q̄ tenera puella hæc aſſecuta eſt, veri ſcilicet Dei ſalutarem noticiam, & caſtum amorem. Cognouerunt quidem & ipſi Deum, quamuis non omnes, naturæ ſcintilla eis prælucente, cuius adminiculo etiam D. Barbara Deū cognouit: ſed illi, vt puto, mentis ſuperbia inflati, quia Deum cognitum glorificare noluerunt, repulſi ſunt & dati in reprobum ſenſum, euaueruntq; in cogitationibus ſuis, & vani ac miſeri facti ſunt, vaniſſimis hominum laudibus capeandis, & rebus infrugiferis ac ſuperuacaneis inueſtigandis dediti: At verò S. Barbara Dominum Deum ſuum cognoscere incipiens, totam ſe ad illum contulit, totam ſe illius ſeruitijs mancipauit, atque cum profunda mentis humilitate illius implorauit gratiam & illuminationem: ſicq; factum eſt, vt in Dei cognitione fieret certior multo quam philoſophi, atque eundem ipſum illius gratia adiuta feruentiſſimè amaret, & ſumma cum fidelitate ei perpetim adhereret, non hominibus, ſed illi vni placere cupiens: non vanam & fragilem, ſed veram & æternam gloriam ambiens, quam cæca & delira philoſophorum turba nunquam apprehendit. Poſtquam autem ad eam Dei

Vt multi grãtia operentur temerè, & abſque fructu. Philoſophi vt multa egerint admiranda] quidem, ſed infrugifera. Rom. 1.

Luc. 11.

S. Barbara vt præ multis philoſophis Deum perfectius cognouit. Rom. 1.

Φ. VI
11

Vt misericordie seducatur, qui uerum diligunt.

cognitionem & amorem excreuit virgo sancta, iam facile poterat despicere mundi vanitatem, summam inharens veritati. à qua quisquis auersus est, & fluit in hac temporalia, & quanto putat se plus capere voluptatis & gaudij

D. Barbara vnde ad Dei cognitionem peruenit.

sequitur, & vento vult explere animi sui desiderium, cui non iurisce nisi summum & immensum bonum, quod est Deus. Quod autem virgo ingenuissima ad eam Dei cognitionem nullius hominis adiuta ope aut institutione peruenit, equidem euenisse puto, quod studiosissime versata sit in libro naturæ & in rerum visibilium contemplatione, de quibus Apostolus dicit, quod *inuisibilia Dei per ea quæ facta sunt intellecta conspiciuntur.* Sunt enim creaturæ omnes irrationales tanquam vestigia quædam creatoris, nec quicquam est in rerum natura, quod non aliquam præ se ferat diuinitatis imaginem, habentque creaturæ omnes voces quasdam validas & sonoras, quibus perpetuo homines excitant ad cognoscendum & amandum creatorem, sed non audiuntur nisi ab illis qui iam intus viuunt, qui cordis aures apertas habent, quas Dominus Iesus desiderabat in illis, quibus dicebat: *Qui habet aures audiendi, audiat.* Multi enim omnino surdi sunt & cæci, & oculos atque aures habentes, neque vident, neque audiunt, & cum omni momento vbique locorum ingens eis proposita sit materia Deum cognoscendi ac diligendi, tamen in suis semper manent tenebris, & à creatore tanto longius abcedunt & abijunguntur, quanto possent si vellent ad eum propius sese adiungere. Dolorosa res, & vel sanguineis ploranda lachrymis ad id insanie deuolutas elleanimas hominum ratione vtentium, maximè Christianorum, quibus ea precipua deberet esse cura, vt postpositis rebus omnibus & occupationibus superuacaneis, quales sunt quæ circa augendas plus satis opes aut alia vitæ habitus non necessaria tractanda negocia versantur, id vnum duntaxat omnino studio curarent, vt possent in creatoris Opt. Max. cognitione & amore proficere. Atque eo sanè prouocant, imò & compellunt nos, si dissimulare nolumus, stupenda Dei opera, quæ in tota mundi fabrica relucet, quæque nostris perpetuo oculis & sensibus sese ingerunt, licet pro dolor plerique nec aduertere velimus. Et vt alia multa breuitatis causa præteream, quid qua lo aliquid loquitur nobis vastissima mundi moles, & immensa ac immanis magnitudo, nisi creatoris infinitam potentiam? quid stupenda mundi pulchritudo, nisi incomprehensibilem Dei claritudinem? quid infinita multitudo, nisi creatoris immensam bonitatem? quid situs convenientissimus, nisi summam Dei sapientiam? quid multiplex & admiranda operatio, nisi opificis Dei exquisitissimam iustitiam? quid moderatissima gubernatio, nisi profusam summum auctoris benignitatem? quid denique continua rerum sibi succedentium perduratio, nisi immortalis conditoris nunquam desituram aternitatem? Horum acuta & sedula consideratio, nisi planè fallor, acutissimam virginem Barbaram in creatoris cognitionem perduxit, quo cognito amorem suum omnem penitus abstraxit à creaturis & totum ad creatorem adiunxit: sicut solent qui fornicem extruunt ligna primo supponere, eademque fornacem ab soluta remouere. Et quia non parum confert horum contemplatio ad perspicendum ac diligendum Deum, volo de eis paulò copiosius dicere, vt ex eius fructum referre possitis. Primò, consideremus oro fratres mei mundanæ fabrica

Rom. 1.

Creaturæ omnes vt habeant voces suas. Luc. 8.

Psal. 113. & 114.

Opera Dei vt nos excitent ad ipsi cognoscendum & amandum. Mirabilia mundi septem quæ sint.

S. Barbara vt cognito creatore creaturis vacasset.

fabricæ immensam prope magnitudinem: quis vel intellectu assequi possit quanta sit supremi cœli inferiora omnia ambientis moles & amplitudo: cœli, inquam, empyrei, quod in principio fecit Deus, moxq; angelicis spiritibus impleuit, ut esset illorum habitatio? Nemo profectò poterit ratione comprehendere, quantis extendatur spatijs: id quod facillimè probari potest Theologorum & Philosophorum concordî sententia, dicentium quodlibet corpus superius, in ordine elementorum & cœlorum decuplo maius esse, quam inferius. Ponamus ergò terram, quæ infimum locum obtinet, non nisi vnius miliaris habere magnitudinem, cum tamen certissimum sit aliquot millium eam obtinere quantitatem: inde sequitur, Aquam, quæ decuplo maior est terra, decem milliaria, aerem centum, ignem mille, spheram lunæ decem millia, Mercurium centum millia, Venerem mille millia, Solem decem myriades, Martem centum myriades, Iouem mille myriades, Saturnum decies mille myriades, cœlum stellatum centies mille myriades, primû mobile millies mille myriades, cœlum denique empyreum decies millies mille myriades habere in magnitudine. Est autem myriades numerus continens decem millia. Ecce quanta resultat moles primi cœli, etiam cum terræ non nisi vnum miliare tribuitur. Quis ergo numerare sufficiat myriades illi tribuedas, si pro rei veritate æstimeretur? Quod si tanta est mûdi à Deo solo verbo creati vastitas & immensitas, qualis & quantus est ipse Deus noster, quanta eius virtus & potentia, qui dixit & facta sunt, mandauit & creata sunt hæc omnia, nec laborauit cum conderet, sed subito ita ut voluit tota hæc mundi corporei grandissima moles constitit, omnibus luce clarius clamans sine intermissione: Admiramini, cognoscite, timete, diligite, colite Dominum Deum vestrum, cuius voluntate producta sum ex nihilo, & quamuis vobis incôprehensibilis sit mea magnitudo, tamen si creatoris immensitati cõparetur, nihil est. Secundo, videamus mundi pulchritudinem, quæ tanta est, auctore Plinio, ut ab ipsa nomen accepit dictusq; sit mundus Latine. Græce *κόσμος* quod ornatum significat, à perfecta absolutaq; elegantia, quod eo nihil sit mundius, pulchrius, & ornatus. Potest hic similiter vtrumq; ratione colligi immensam esse summi cœli claritatem & decorem, si aduertamus, quod nedum philosophi, sed etiam sancti patres affirmant, quodlibet corpus superius decuplo splendidius ac elegantius esse, quam inferius, quod est de elementis & cœlis intelligendum. Itaque ne longa sit enumeratione vtendum, aspiciamus saltem solis huius, qui tamen adhuc longissimis & quasi infinitis spatijs à supremo cœlo distat, lucem & elegantiam, atque inde si possumus cœli empyrei claritudinem ac venustatem vel vtrumque meriamur. Imò sanè sunt qui dicant tantam esse cœli empyrei ornatum & splendorem, ut si omnes stellæ cœli octauæ siue firmamenti haberent solis claritatem, nihil tamè esset pulchritudo cœli stellati in cœli empyrei comparatione. Quæ est igitur pulchritudo & claritas lucis increata, quæ creaturis suis quicquid habent luminis & decoris præstitit? O cœcitatem pectoris humani tantam creatoris lucem, tantam pulchritudinem nec aduertentis quidem. Tertio, aspiciamus rerum creatarum multitudinem. Quis harum genera, quis species, quis indiuidua dinumeret? quis omnium & singularum multinarias formas, figuras, operationes, efficiencias explicet? Et tamen in hæc omnia sese largissimè diffundit

Mundi quæ sit immensa magnitudo, Gen. 1.

Psal. 148.

Mundus quid clamer hominibus.

Pulchritudo mundi quæta sit.

Cœli empyrei quanta sit claritas & venustas.

Multitudo rerum creatarum quæ immensa sit

fundit ex natura sua Dei bonitas, nec quicquam aliunde habent bonitatem, nisi in ipso Deo omnis boni fonte. O quam immensa est illius infinitæ & incircumscriptæ essentia bonitas & liberalitas, quæ in tam innumeram rerum diversitatem sese effundere voluit. Potest, unusquislibet hæc secum diffusius cogitare: nos breuitati studemus, ne cuiquam oneri simus.

Rerum situs & ordo quæ concinnus sit.

In homine ut singula membra aptissimo sunt loco reposita.

Rebus creatis singulis ut propriae sint actiones.

Mundi quæ sit admiranda & benigna gubernatio.

Psal. 132.

Res create ut perpetua successione perdurent.

Quarto attendamus rerum situm & ordinem longè decentissimum atque congruentissimum. Habent singula quæque locum suum ipsis accommodatum & conuenientem, & ut quæque digniora sunt, ita superiori & præstantiori sunt collocata sede. Quod præcipuè elucet in ipso cælo empyreo, ubi ordines angelorum & hominum beatorum neutiquam confusi & temerè permixti sunt, sed prout alij alijs sanctiores præstantioresque sunt, ita & digniorem continent locum. Sed & in ipso homine, qui minor mundus dicitur, pulcherrimam videre est membrorum dispositionem, in infimo loco pedibus collocatis, deinde tibijs, post cruribus, subinde ventre, mox pectore, hinc brachijs, postea collo, supremo loco capite: in quo ipso admirabili ordine primo sunt estot, supra os nares, supra nares aures, supra aures oculus, supra oculos cerebrum, quod est organum rationis. In alijs similiter rebus idem potest animaduerti, si non desit studiosa contemplatio. In quibus omnibus euidentissimè sese visendam offert inestimabilis Dei sapientia, quæ tantam rerum diuersitatem aptissimo colligauit ordine & locis quæque suis prudentissimè collocauit. Quinto, perpendamus rerum operationes & efficientiam. Habent singula quæque suas actiones ipsis à Deo assignatas, habent suas peculiare operationes, pro cuiusque dignitate & naturæ conditione singulis attribuitur ab æquissimo iudice Deo, qui ex distributiua iustitiæ suæ præscripto vnicuique rei secundum dignitatem & conditionem illius tribuit. Id verò quid aliud, quam Dei pulcherrimam & inuolabilem iustitiam nobis declarat, quæ ex æquo & bono cuncta moderatur. Sexto, contueamur totius mundi gubernationem, videamusque ut ex benignissima Dei ordinatione superiora intendant in inferiora, eisque suam communicent bonitatem, sine qua perdurare non possent. Ita angeli alij ab alijs purgantur, illuminantur & perficiuntur, inferiores videlicet à superioribus: & ipsi quoque impariuntur suos influxus prelati Ecclesiæ, per quos in vltima vsque Christi & Ecclesiæ membra sancti Spiritus gratia delabatur ac diffunditur, sicut ille Psalmi versiculus probat: *Sicut unguentum quod descendit in barbam barbam Aaron, quod descendit in oram vestimenti eius.* Possent hæc per singula latius explicari, sed id nos vestrae inquisitioni & industriae relinquimus. Hinc verò profusissimam Dei benignitatem ac pietatem omnibus gratificari cupientem quis non intelligat? Septimo, contemplemur rerum per successiones continuas perpetuam durationem. Videmus terræ nascencia à mundi exordio annua reparatione permanentia cuncta item omnis generis animantia continuata generatione nunquam deficere: ipsam quoque mundi machinam & tempus iugiter perdurare licet in elementis & errantibus stellis magna sit repugnantia. Rogemus & nos Domini charissimi fratres, ut mentes nostras in sua fide sui que charitate illuminare adeoque cum sua sponsa sanctissima Barbara, stabilire dignetur, ut nunquam ab eo separemur, qui est benedictus in secula, Amen.